

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

EGYHÁZI ÉS ISKOLAI HETI KÖZLÖNY.

Szerkesztik: Dr. KUN BÉLA és Dr. RÉVÉSZ IMRE. Főmunkatárs: Dr. SZÁSZ IMRE.

Megjelenik minden szombaton.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, KOLLÉGIUM.

Előfizetési ár félévre hét pengő.

Szabad legyen

a főtisztelendő és nagyméltóságú Püspök úr által 1179—1933. sz. alatt megküldött dr. Sz. Kun Béla egyházkerületi tanácsbíró úr munkálataira szerény véleményem az alábbiakban elmondanom.

Csekélységem is foglalkozni kívánván a Kollégium és az egyházkerület ügyeivel — a kollégiumi igazgatói állás betöltésével kapcsolatosan — hónapokkal ezelőtt — egy szerény cikkeskét küldöttem be a Debreceni Protestáns Laphoz, sajnálom, hogy a Szerkesztő úr öméltósága szóban és írásban tett ígérete dacára sem adatott közre, holott, ha van probléma, melyet nem lehet és nem szabad egy látási szemszögből nézni és elintézni — úgy az a Kollégium és az egyházkerület évtizedek óta vajdó és megoldásra váró új berendezkedése.

E kérdést a legszélesebb alapokon kívánatos megvitatni s megoldani. Szerény megállapításom szerint dr. Sz. Kun Béla öméltósága munkálata elvileg sem fogadható el s nemesak a részletek kidolgozása szükséges, hanem elgondolásán is kardinális változtatások eszkoz-lendők.

Nem tartom teljesen sikerültnek e munkálatot, elsősorban azért, mivel a mai nehézkes, költséges igazgatótanácsi — gazdasági tanácsi — s a különböző bizottságok szervezetét meghagyja, bár inkább konzervatív, mint szükségességi szempontokból. Azonban öméltósága munkálata szerint is mindeme szervek jóformán passzivitásra vannak utalva, azért fenntartásuk szerintem még csonkított létszám mellett is szükségtelenek.

Az érvényben lévő felügyeleti és kormányzati rendszabályok szerint kötelező megjelenés mellett az igazgatótanács 40 tagból áll s e formájában fenntartani, még tradicionális szempontból is felesleges, de meg egészen mássá lett a Kollégium, mint volt 1910-ben, amikor a theologiai, jogi, bölcsészeti fakultások két-két képviselője stb. is ott voltak az igazgatótanácsban.

Elejteni javasolom az igazgató és gazda-

sági tanács szervezetét s az összes albizottságait s csupán egy, mondjuk „kollégiumi és kerületi tanács“ nevét viselő, az egyházkerületi Elnökség, a kerületi közgyűlés, a debreceni presbitérium és Debrecen sz. kir. város tanácsa által választott s a tanárképző, lelkészképző, gimnázium s tanítóképző két-két delegáltjából álló bizottságra, mint ellenőrző szervre ruháztatnék át ez intézmények megtartandó munkaköre s így Sz. Kun Béla munkálatainak az igazgató és gazdasági tanács szervezetére vonatkozó részét teljesen elejteném, minden történelmi tradíció dacára is s a bölcsen körvonala-zott jog- és hatáskört az új egyetlen szervre, a kollégiumi és kerületi tanácsra ruháznám át.

Nem tartom helyesnek a segédkuratori állás szervezését, részben azért, mivel ingyenesen, avagy minimális fizetésért felelősségteljes munkakörét arra alkalmas, egész férfiú nem vállalja, avagy aki vállalná esetleg, nem sok köszönet lenne benne.

Szerény véleményem szerint, ne segédgondnokot válasszunk, hanem hagyjuk meg a kollégiumi igazgatói tisztséget s kezébe helyezzük le a Kollégium és egyházkerület anyagi és szellemi ügyeinek irányítását, erre van is lehetőség, hiszen öméltósága is meghagyja e tiszte-t, az értékes lakással, tápintézeti ellátással do-tálva, csupán munka és hatáskörét állapítja meg másként, mint ahogy az szükséges és kívánatos.

A kollégiumi igazgató, az egyházkerületi ügyész s egy a kerületi közgyűlés által választott tag, intézőbizottság vegye át és irányítsa a Kollégium és az egyházkerület anyagi és szel-lemi ügyeit, vagyis ők legyenek mindkét szerv vagyongazdálkodói is, egyénekenkénti személyi fele-lősség mellett. Minden olyan határozatuk, melyet a bizottság nem egyhangúlag hoz, az egy-házkerületi Elnökséghez terjesztendő döntés végett.

Az intézőbizottság minden évre munka-programmot ad s azt az előző év nov. havában az új egyetlen szerv, a kollégiumi tanács elé terjeszti, mely javaslatát az egyházkerületi közgyűlés elé terjeszti megerősítés végett.

A kollégiumi igazgató nemcsak az Internátust, hanem a könyvtár s a tápintézet ügyeit is intézné és irányítaná egy kollégiumi, tápintézeti gazda alkalmazásával.

Az igazgatói lakás, családja számára a tápintézetben ellátás, fűtés, világítás mellett a Kollégium és egyházkerület a tisztos fizetést már biztosítani tudja az igazgató számára, ami igen gyümölcsöző befektetés lenne.

S e tisztségre — Istennek hála — vannak is kiváló értékeink, nagy mulasztás volna őket a cselekvés terére nem állítanunk.

A kollégiumi pénztári és gazdasági hivatal a számvevő-ellenőr, pénztárnok, egy gépirónó, avagy egy végzett hittanhallgató személyzettel meghagyandónak tartom és semmi körülmények között nem kezeltetném, Takarékpénztárilag javait. A számvevő ellátná eddigi munkakörét, sőt azt kiterjeszhetné a tápintézet ügykezelésére is s általában a gazdasági és pénztári hivatal az intézőbizottság irányítása mellett működne.

Az új berendezésnél általában a személyi felelősség kidomborítását tartanám szem előtt, de nagy súlyt helyeznék arra is, hogy az egyházkerületi közgyűlésnek az ügyek irányítására közvetlenebb kapcsolat biztosíttassék.

A konviktusi, internátusi szegény diák rendszerét — amit nem közölt cikkemben szintén felvettem — nagyon egészséges elgondolásnak tartom.

Tagadhatatlan s mélységes köszönet érte, Kun Béla ömeltósága sok eszmét és elgondolást ragyogtatott meg munkálatában, azonban megállapításom szerint kissé erősen köti a közelmúlt szelleme, amit teljesen meg is értek, azonban az elméretezett alkotások megtartását a konzervatívizmussal menteni nem lehet, a mult tradíciói s a konzervatív szellem éppen arra köteleznek, hogy térjünk vissza ahhoz a puritán berendezkedéshez, mely a mult ékesége és erőtaláléka volt, amely parancsolóan teszi szükségessé a szerény elgondolásom szerinti berendezkedést.

A részlet kérdések ne zavarják a kardinális elgondolásokat, a munka és ügykörök körvonalozása egy rövid, világos szabályzatban összesűrűsíthetők, azonban e szabályzat is úgy alkotandó meg, hogy a személyes felelősség és cselekvés szabad mozgása béklyóba ne veressék.

(Álmosd.)

Székelyhidy Béla,
esperes.

A „Furor Bestiae“ harangozóí.

Az Országos Református Lelkészegyesület kiadásában most jelent meg *Otrokocsi Foris Ferenc* gályarabságot szenvedett lelkipásztorának „Furor Bestiae“ (Fenevad Dühöngése) c. munkája az eredeti latin nyelven és magyar fordításban. Magyarra fordította és sajtó alá

rendezte *dr. Herpay Gábor*, Hajdú vármegye levéltárnoka, előszóval s a latin szöveg végén latin nyelven írt életrajzzal ellátta és a Régi Magyar Református Könyvtár első köteteként kiadta *Csikesz Sándor*, debreceni egyetemi professzor, ORLE főtitkár. Nagy gonddal, tudományos apparátussal készített munka akár a kiadást úgy külsőleg, mint belsőleg, akár a fordítást tekintjük. Örülünk, hogy a Lelkészegyesület nemcsak martyrologiai, hanem általában egyháztörténeti irodalmunkat is gazdagította vele.

Ennek a derék munkának egy kifejezésére óhajtom a figyelmet felhívni. Mégpedig azért, mert úgy, ahogy a magyar fordítás, minden megjegyzés nélkül, visszaadja, alkalmas a félreértésre és bizonyos csodálkozást kelt az olvasóban. Azt írja u. i. *Otrokocsi Foris Ferenc* „ut, tum praecedentem tegant crudelitatem, tum de futura sese excusare possint, iam sub specie iuris Ministros Ecclesiarum Evangelicarum, utriusque Confessionis, Scholarum Rectores, una cum Studentibus, Cantoribus et *Pulsatoribus Campanarum*, aggredi... Praelati Pontificiae Esslesiae decernunt“. Ezt Herpay így fordítja: „Elhatározták a pápista egyház főpapjai, hogy egyfelől előbbi kegyetlenkedéseik fedezetésére, másfelől pedig a maguk jövődó mentiségére valami jogcím alatt támadják meg mindkét vallású evangélikus egyházak és iskolák lelkészeit, igazgatóit tanítványaikkal, kántoraikkal és *harangozóikkal* együtt“ (7. l.) — A fordítás egészen helyes, csak a mai ember előtt különös ügy-e, hogy miként kerültek a harangozók is a Pozsonyba kitalt egyházi és iskolai hivatalosok közé? Hiszen ma a harangozók szegény, tanulatlan emberek, akiktől bizony nincs mit tartani a kath. klérusnak. Már akkor, nemde, inkább a kurátorokat és egyháziakat idézték volna meg, ha a mai harangozókhoz hasonlókra gondoltak volna a főpapok. A mai ember előtt tehát talány a harangozóknak a véstörvényszék elé citálása. Pedig, hogy ez nem tévedés a szerző részéről, bizonyítja az is, hogy szóról-szóra a fentebbi latin mondatot találjuk a *Kocsi Csergő Bálint* „Narratio brevis de oppressa libertate Ecclesiarum Hungaricarum“ c. művében (Lampe—Ember: *Historia Ecclesiae Reformatae. Trajecti ad Rhenum M. D. CC. XXVIII. p. 751.*) — És *Bod Péter* hasonlóképpen harangozóknak fordítja a *Kocsi Csergő* művéből a *pulsatores Campanarum*-ot. (L. *Kősziklán* épült ház ostroma. Lipcse, 1866. 18. és 20. l.)

Hogy ezt a technicus terminust a mai ember megértse, meg kell neki magyarázni. *Bod Péter* idejében még valószínűleg értették, azért nem fűzött ő hozzá semmiféle jegyzetet. A magyarázattal a régi kolostori iskolákig kell visszamennünk. „Pulsantes dicuntur monachismi candidati, qui pulsant ad fores Monasterii.“ (L. A magyarországi latinság szótára.) A harangozók tehát papjelöltek voltak.

Ezt a szokást vette át a protestantizmus is. A nagyobb tanulók mint cantorok a templomban és temetéseknel, mint pulsantes a harangozásoknál teljesítettek szolgálatot. (L. Breznyik I. A selmezbányai ágost. hitv. evang. egyház és lyceum története. I. füzet. Selmezbánya, 1883. 318. l.) A Furor Bestiae szövegéből is kitűnik, hogy a megidézettek szorosban az egyházhöz és iskolához tartozó hivatalos tisztviselők (l. magyar ford. 7. l.), csak hogy ezt a laikus olvasó nem veszi észre.

A pulsator diákokat másként *campanatorok*-nak is nevezték. A campanatorról már egyenesen ezt találjuk „A magyarországi latin-ság szótára“-ban: „Campanator = ludimagister, rekrám, kosta, iskolamester.“ De ezek közül talán csak a *kosta* felel meg a latin elnevezésnek. Leghelyesebben kis tanítónak, vagy segéd-tanítónak mondhatnók. *Jolsva* város levéltárában (Gömör m.) 1688-ból a *Dominus Campanator* jövedelmét is olvastam. Kapott évi fixfizetést. Külön díjat a generális és speciális harangozásokért, a mendicans ellátásáért, vasárnapi cantatiókért (sicut unus studiosorum, ez is amellet bizonyít, hogy egyike volt a tanulóknak). Megtudjuk ebből, hogy a nap- vagy vízóra igazgatása is az ő teendői közé tartozott.

A debreceni egyházban és anyaiskolában nem találok nyomát a pulsatori rendszernek. Itt aligha diákok húzták a templomi harangokat, hanem csak a Kollégium tintinnabulumával jelezte a csengetődiák a tanóra kezdetét és végét, meg este a Kollégiumba térést. De a debreceni Kollégium particuláiban már ott vannak a pulsatorok. A nagykőrösi iskola 1693. évi törvényeiben a De officio Pulsatoris cikkben ez áll: „Minthogy a város előjárói kegyes engedelemből a jelen és jövődöbéli ifjúság javára az ifjúságnak engedték át a harangozást, a harangozó tiszte, hogy kötelességét pontosan teljesítse, a harangozás idejére felvigyázzon, illendően harangozzék és a templom ajtait az istentisztelet végeztével késedelem nélkül zárja be.“ (A nagykőrösi ev. ref. főgimn. története. Írták: Ádám Gerzson igazgató és dr. Joó Imre tanár. Nagykőrös, 1896. 76 l.) A pulsatori diák-tisztségek, a jelek szerint, a XVIII. század elején szűntek meg a prot. iskolákban.

Most, bizonyára, egyházunk buzgó tagjai, főként lelkipásztorai közül számosan olvasgatják megindult szívvel és megszorodott lélekkel a Furor Bestiae magyar fordítását. Szükséges tehát, hogy tudják, kiket kell érteni annak ú. n. harangozóit alatt. Semmiképpen sem egyházaink mai harangozóinak megfelelő embereket. A fentebb előadottakat ismerve, senki sem csodálkozhatik többé, hogy a prot. egyházakat megsemmisíteni törekvő főpapok az egyházak prédikátoraival és rektoraival együtt a kántoroktól és *pulsatoroktól*, valamint a többi nagyobb tanulóktól is meg akarták fosztani ekkleziáinkat, hogy ily módon a magára maradt nyáj elszéledjen. S. Szabó József.

Az evangélikus liturgia.

Egyik theologiai professzorunk hasonlata szerint, amint az Alpok hegyrendszere elnyúlik hazánkba a nyugati részekig, úgy, ha sokszor csökevényében is, minden szellemi és kulturális, politikai és theologiai mozgalom, vagy iskola elér a magyar lélekhez. Ez a hasonlat ölt testet és színesedik meg most a szemünk előtt, mikor egy ifjú evangélikus lelkésznek hatalmas terjedelmű munkáját olvassuk az evangélikus liturgiáról.¹ A Hochkirchliche Bewegung-nak, az északi evangélikus liturgiai mozgalmaknak, főleg az upsalai egyetemi könyvtár polcainak a mi földünkig elérő hatását mérhetjük meg ebben a reánk, reformátusokra semmi jót nem mondó és liturgiánkról meglehetősen elítélő módon nyilatkozó munkában.

Az istentiszteleti élet és a liturgikus megújulás csak akkor következhetik be szerző szerint, ha az evang. egyház nagy ellenségei: Schleiermacher, a két híres strasbourgi liturgikus Smendt és Spitta, meg Otto Rudolf kultikus mesterkedési helyett az ősi eredeti miseritushoz tér vissza. Megállapítja ugyan, hogy a lutheri reformáció liturgikai alkotásaiban mindenütt az oltári szentség áll a középpontban (107. lap), azonban a restaurációban nem elégszik meg Lutherrel sem, akit nem tart vérbeli liturgusnak (84. lap), sőt ebben a tekintetben Münster Tamás is magasan felette áll (96. lap), hanem sokkal messzebbre megy, amikor még nem fajult el a liturgia, nem ütötte fel a fejét az istentiszteleti anarchia és nihilizmus. Meglep a megállapítása, hogy „nagy tévedés volna azt hinni, hogy a középkorban romlik meg az oltári szentség keresztyén-evangélikus tisztasága“ (49. lap).

A római egyház liturgiája ellen nincs semmi kifogása, nem is nagyon lehet, hiszen állandóan oltári szentségről beszél, arról, hogy „a szentségben valósággal jelenlévő Jézus Krisztus hozza létre a gyülekezeti, az egyházi egységet“ (105 l.). A római egyház dogmatikusai újabban átvették és használják a Kálvintól származó látható és láthatatlan egyház közötti distinkciót. Ez a könyv azonban a liturgiális rettenetes pusztítások okát éppen a kettős egyházfogalomban látja. Petri érsekprimás az istentisztelet ábrázoló, vizuális jellegét védelmezi meg az északi országokban, mert szerzővel együtt vallja, hogy a színpompa és változatosság a szent tartalom kifejezői (93. lap).

Nemcsak a külföldi, főleg német protestantizmus rója meg az eredeti lutheri liturgia elcsenevészesítéséért, hanem különösen a kálvinista puritánságot, a legevangeliumellenesebb mozgalmat (104. lap) hívja tetemre a communio-mise megszűnté felett. A puritánizmus nem ismert liturgiát (173. lap), a spiritualizmus szent-

¹ Jánossy Lajos: Az evangélikus liturgia megújulása a történeti és elvi alapon. Budapest, 1932. 224. lap.

seget megüresítő tévelygéseket hozott (83. l.). A fényzimbolikát elhanyagolta, a templomot pajta- vagy modern áruház stílusban építi és elfelejti, hogy a templom a szó legmélyebb értelmében Isten háza (181. lap). A vizenyős általános keresztyénség nem más, mint református jellegű mozgalom (145. lap). Az evangélikus templomba nem volna szabad idegen (= református) lelkészeket még közös konferenciákon sem szolgálni engedni. Mindent kikezdet és elpusztított a puritánizmus (109. lap), majd pedig a pietizmus.

A történeti részben a magyar református egyházzal kapcsolatban leszögezi, hogy „anarchia és nihilizmus jelentkezett a puritánizmus cégére alatt a minden értéket nélkülöző „magyar vallás“-ban (154. lap), de azt őszintén bevallja, hogy „a német és tót-testvérek között hiába próbálkozott a zwingliánizmus és kálvinizmus a magyarországi Sionban“ (160. lap).

Nincs meglepődve sem Achelissel (98. l.), sem a magyar Zsilinszkyvel (149. lap), mert az evangélikus egyház leküldetésétől idegenek. Csak Svédországra esküszik és az északi népek liturgiájára, ahol „tisztábban érvényesül liturgikus vonatkozásaiban is a reformációnak eredeti, tiszta egyetemes jellege“ (101. lap).

Tudomásunk szerint azonban az északi országok reformációjában nagyon sok olyan római szokásokat konzerváló erő működött közre, mely nem engedte meg már a XVI. században sem a lutheri elképzelés testetöltését és az északi országok bizonyos tekintetben Luther-tól is független és másirányban haladó, vagy visszafelé kanyarodó nemzeti reformációt hajtottak végre. Így tehát nem lehet ebből a könyvből megállapítani, hogy hol keresi és találja meg a zsinórmértéket. Az evangéliumban nem! A Szentírással nem ellenkező szimbolizmus (103. lap) hangoztatása nagyon veszedelmes és tág mérték, melyben elfér a római egyház liturgiális gyakorlata nagy részének lemásolása és átvétele is, különösen, ha annyira hangsúlyozza a görög léleknek mélységét és Rómának szinte páratlan formai készségét (31. lap).

A hatalmas terjedelmű és nagy irodalmat feldolgozó tanulmányba tévedések is csúsztak, pl. mikor a svéd érseknek is megadja a „hercegprimási“ rangot és címet (147. lap), vagy amikor megkockáztatja azt az állítást, hogy „az angol nyelvben használtabb az Úrvacsora szentiségének megnevezésére az *eucharist* szó“ (32 l.). Dehogy! Még az anglikánok is, meg a római katolikusok is, nem is szólva a presbyteriánusokról és methodistákról mindig a *Holy Supper* szót használják!

Zavaró terminus technikus a „keresztyén-evangélikus“ elnevezés, melyet állandóan használnak. Fordítva „evangélikus-keresztyén“ megértenénk, így azonban csak bele- vagy elmagyarázással sejtjük, hogy milyen kizárólagos igénnyel lép fel ez a szólam.

Az egész könyv azt mutatja, hogy az evan-

gélikus egyházban egy szín van születőben, vagy kibontakozófélben, mely minket, reformátusokat istentiszteletünkkel együtt, mely alig egyéb, mint felnőttek számára való vasárnapi iskola, nemcsak a múltért kárhoztat, hanem a jövőben is megtagad velünk, idegen lelkészekkel minden kapcsolatot, kooperációt. Lényeg, gondolatmenet, felépítés, az Igének szolgálata eddig annyira egygyéforrasztott, hogy legfeljebb csak nemzetiségi vidékeken érezte meg a református lelkész a magyar vallás és a tót, vagy német evangélikusok közötti különbséget, ettől kezdve azonban a liturgiális megújodást a Jánossy könyve és ujjmutatása szerint szolgáló evangélikusoknál állandóan érezni fogja a puritán magyar kálvinista a svéd, vagy izlandi, dán, vagy finn „keresztyén-evangélikus“ lelket.

Dr. I. G.

KÜLÖNFÉLÉK

Az első fecske. Az ORSZ körlevélben ke-reste meg a tanítótestületeket, hogy egy iskolai ünnepély rendezésével jöjjenek a Szeretetszövetség segítésére. Erre érkezett az első hirdetés az alábbiakban: Műsoros előadás az Országos Református Szeretetszövetség javára Földesen. A földesi református elemi iskola Tantestülete átézvén az Orsz. Református Szeretetszövetség nagy jelentőségét és szükségességét, a körlevelet be sem várva, Nagy Istvánné református tanítónő kezdeményezésére hónapokkal ezelőtt hozzákezdett saját osztályában, az V—VI. leányosztályban, egy műsoros előadás rendezéséhez, melyet április 30-án szép közönség részvételével nagy sikerrel adott elő s a tiszta jövedelmet — 30 pengőt —, mely önkéntes adakozásból folyt be, az Országos Református Szeretetszövetség céljaira el is küldte. A színdarabban előforduló zeneszámokat Saja Vilmos református tanító zenésítette meg és tanította be fáradságot nem ismerve, buzgó lelkesedéssel. A műsor hét számból állott s a szép számmal összegyűlt közönség lelkesen ünnepelte az egyes kis szereplőket és szavalókat. A pénztárnál és a közönség elhelyezésénél Boldizsár Lajos és Nagy István református tanítók buzgólkodtak, vigyáztak arra, hogy minél nagyobb összeget juttathassanak a nemes célra. *Jelenvolt.*

A téglási egyházköztség Tóth Lajos hajdúhadházi vallásitanító lelkészt hívta meg lelkipásztorának.

A Tisza István emlékünnepelet a debreceni egyetemen április 29-én tartották nagyszámú közönség jelenlétében. Dr. Rugonfalvi Kiss István rector megnyitója után dr. Varga Zsigmond hittudományi professzor olvasta fel nagyszabású értekezését „Az élet miszteriuma“ címen.

Vallásosünnepély Kabán. A kabai református egyház április 30-án vallásos-ünnepélyt

rendezett a templomban. Kóréh Endre lelkész imádsága után dr. Juhász Nagy Sándor debreceni egyházi főjegyző tartott bibliamagyarázatot. Baja Mihály debreceni lelkész néhány szép költeményét olvasta fel. Az ünnepélyt Barabás Samu lelkész zárta be rövid beszéddel és imádsággal.

Egyetlen külmisziói folyóiratunk, a Hajnal áprilisi száma gazdag tartalommal jelent meg. Vezércikkét dr. Victor János írta „Keresztyén-ség külmisziói nélkül” címen. „Látogatás egy török pap házában” címen Döbrössy Lajos misszionárius érdekes leírást közöl a törökök családi és vallásos életéről. Ugyancsak bulgáriai misszionáriusunk leveleiből összeállított két érdekes cikk számol be a törökök között folyó missziókról. — A később vértanuhalált halt Schneidt pápua-misszionárius „Különös esküvő” címen leírja Dampier szigetén történt esküvője lefolyását. Döbrössy József református tanító igen értékes eszmét vet fel „Iskolások fillére a misszió szolgálatában” címen. Gondolata, mely már régen foglalkoztatja a Külmisziói Szövetség vezetőit, a megvalósulás útján van. Morvay István itthoni levele beszámol az elmúlt hónap utazótitkári munkájáról. Gazdag Szövetségünk és Könyvismertetési rovat és missziói vonatkozású képek teszik változatossá a lapot.

Tanulmányút Bécsbe. Május 20-ig lehet még jelentkezni a Keresztyén Ifjúsági Egyesületek Szövetsége által rendezett pünkösdi ötnapos bécsi tanulmányútra a KIE Szövetségénél (Budapest, VIII., Horányszky-u. 26.). — Budapestről Bécsbe és vissza, utazási költsége és ötnapi teljes ellátás díja 40 P.

A Missziói Szövetség utazótitkára Bulgáriában. A Magyar Református Külmisziói Szövetség utazótitkára: Morvay István segédlelkész május hó folyamán Bulgáriába utazik, hogy meglátogassa künn dolgozó misszionáriusainkat, Döbrössy Lajos lelkészt és Hány Dánielt. Kint tartózkodását felhasználja arra is, hogy anyagot gyűjtsön jövő esztendői missziói előadásaihoz s fényképfelvételeket készítsen újabb diapozitív sorozat számára.

Pünkösdi külmisziói nap. A magyar református egyház illetékes hatóságai a pünkösdi második napját külmisziói nappá nyilvánították s az ország számtalan gyülekezete már eddig is rendszeresen foglalkozott a külmiszió kérdésével. Felhívjuk e lap hasábjairól is a gyülekezet figyelmét erre.

A „Tiszta élet” érdekében rendeznek demonstratív nagygyűlést a pesti Vigadóban május 21-én este 7 órakor a budapesti összes keresztyén és keresztyén ifjúsági szervezetek közös összefogással a Székesfővárosi Népművelési Bizottság támogatásával. Vitéz dr. Csia Sándor MÁV főorvos és dr. Tóth Tihamér egyetemi tanár egy-egy rövid előadást tartanak, hat ifjú pedig a tiszta élet érdemessége és szükségessége mellett tesz bizonyosságot. Minden

valószínűség szerint a rádió is közvetíteni fogja az egész est programját. E tiszta erkölcsi életet propagáló alkalmat mindenki csak a legnagyobb örömmel üdvözölheti.

Debrecen sz. kir. város és a Tiszántúli református egyházkerület könyvnyomda-vállalatának „Mérleg” számlája 1932. évi december 31-én.

Vagyon :

Pénztárszámla	5,487.05 P
Városi Takarékszámola	112,942.— P
Adósok	253,724.48 P
Nagykölcson annuitás	45,059.— P
Anyag és árukészlet	415,352.84 P
Felszerelés és berendezés	448,510.38 P
„Méliusz” tartozása	68,730.09 P
Ingatlan	163,107.59 P
Értékpapír	80.— P
Bizományi áruszámlák	76,769.60 P
Veszteség	132,642.98 P
Összesen	1.722,406.01 P

Teher :

Debrecen sz. kir. város tőke-számla	106,150.98 P
Egyházkerület tőkeszámla	106,150.98 P
Tőketartalék	239,253.94 P
Nyugdíj-tartalék-alap	61,425.— P
Hitelezők	36,559.05 P
Felújítási és behajtatlansági tartalékalap	224,336.01 P
Debrecen sz. kir. város számla	731,506.01 P
Tiszántúli egyházker. számla.	217,024.04 P
Összesen	1.722,406.01 P

Debrecen sz. kir. város és a Tiszántúli református egyházkerület könyvnyomda-vállalatának eredmény számlája 1932. évi december hó 31-én.

Veszteség :

Személyzeti illetmények	44,264.13 P
Fűtés	3,839.44 P
Kamatok	71,553.26 P
Adók	12,270.62 P
Vegyés költségek	29,628.95 P
Leírások	77,468.89 P
Összesen	239,025.29 P

Nyereség :

Áruszámlán	106,382.31 P
Veszteség	132,642.98 P
Összesen	239,025.29 P

72—1933. gh.

Az egyházkerületi közgyűlés 151/3—1926. számú határozatával vett megbízatás alapján közlést,

Debrecen, 1933 május 4-én

Varga Pál,

egyházker. számvevő.

Laptulajdonos: **Dr. KUN BÉLA.**

Magyarország aranykoszorús mestere**Szlezák László**harang- és ércöntőde, harangfelsze-
relés és haranglábgyár**BUDAPEST, VI., FRANGEPÁN-U. 77. SZ.**

Telefon: Aut. 913-53. sz. Költségvetéssel díjmentesen szolgál

BUDAPEST-ANGYALFÖLDI REF. TEMPLOM RÉSZÉRE
KÉSZÍTETT HARANG, MELYET DR. RAVASZ LÁSZLÓ PÜSPÖK ÚR
AVATOTT FEL.

Előnyös fizetési feltételek. Számos egyházi elismerőlevél

Az 1900. évi párisi világkiállításon díszoklevéllel, 1921. és 1923. évi vasipari kiállításon aranyéremmel, az 1925. és 1926. évi kézműipari tárlaton kormánydíszoklevéllel, 1927. és 1928. évi budapesti, székesfehérvári, szentesi és szombathelyi kiállításokon nagy aranyéremmel kitüntetve. 1930. évi nemzetközi vásáron emléklappal kitüntetve.

A budapesti Bazilika 7945 kilogrammos új harangja gyáramban készült.

SESZTINA LAJOS

vasnagykereskedése

Debrecen.

Alapította 1819-ben Sesztina János.

Kitünő futóképeségű magyar „Perpetuum“-kályhák.

Magyar gyártmányú zománc-edények,
zsír-bödönök, disznóölő-kések, husvágó-gépek.

Telefon 6. és 15-48.

Debrecen sz. kir. város és a Tiszántúli református egyházkerület könyvnyomda-vállalata. 1933-915

Konfirmáció

előkészítésére ajánljuk
a következő tankönyveket:

Ferenczy Gyula: Konfirmációi káté.	1-20 P
Halmi János: „ „ „	—60 P
Nagy István: „ „ „	—20 P
Soltész János: „ „ „	—40 P
Szoboszlai Papp István—Révész Bálint: Konfirmációi káté, átdolgozta: Sz. Szabó József (79. újonnan átdolgozott kiadás)	—30 P

Konfirmációi emléklapok

izléses kivitelben

08 és 12 fillér darabonként.

**Konfirmációra
legalkalmasabb ajándék:**

Dr. Erdős Károly:

Az én vallásom . . . —60 fillér

Dr. Révész Imre:

Öntudatos hit . . . —40 „

Zsoltárok, imakönyvek és szent Bibliák
dús választékban kaphatók**„Méliusz“**

könyvkereskedésben

DEBRECEN,

Ferenc József-út 26. szám alatt